

Ventetider i børne- og ungdomspsykiatrien: For næsten 3.800 børn og unge blev udredningsretten ikke overholdt i 1. halvdel af 2022

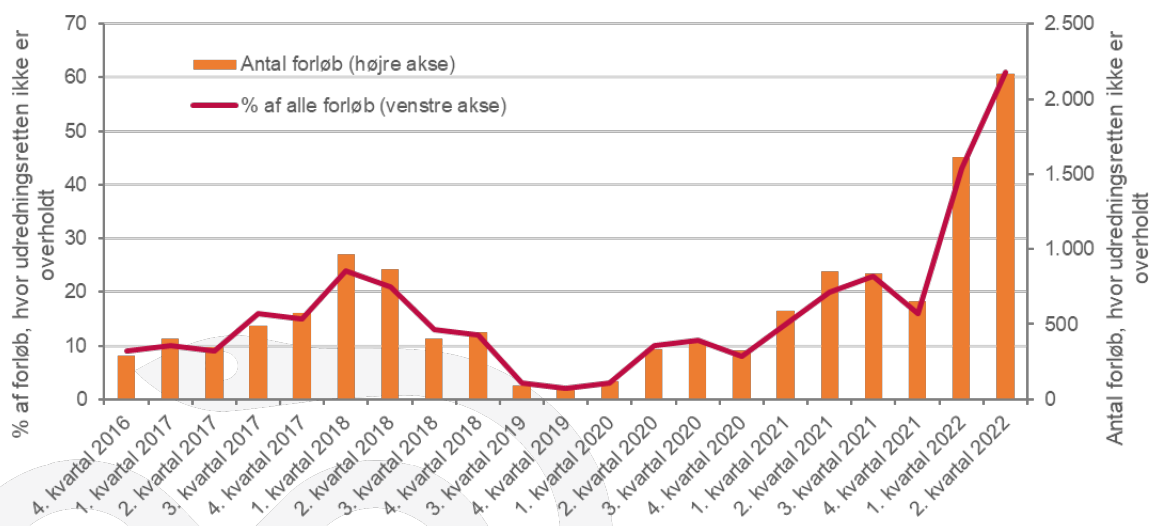
Regionernes psykiatri-tilbud har efter corona-krisen haft svært ved at følge med. Det betyder, at mange børn og unge, der har brug for hjælp, ender på lange ventelister. Op imod 3.800 børn og unge har ventet mere end 30 dage på at blive udredt, når man ser på de seneste tal, hvilket svarer til mere end 60 procent af det samlede antal forløb. Årsagen er i tre ud af fire tilfælde den manglende kapacitet hos regionen. Problemerne går igen i samtlige regioner. Dette peger på behovet for en hurtig og effektiv politisk indsats for at øge behandlingskapaciteten i børne- og ungdomspsykiatrien hele landet.

Analyse

Stort antal børn og unge i kø for at blive udredt

I første halvdel af 2022 har 3.781 børn og unge i psykiatrien ventet længere end 30 dage for at blive udredt. Det svarer til i 61% af forløbene i børne- og ungdomspsykiatrien. Tilbage i første halvdel af 2021 blev udredningsretten ikke overholdt for 1.443 børn og unge. Der er således tale om en enorm stigning på 2.338 børn og unge, hvilket er mere end en fordobling på et år.

Enorm stigning i forløb, hvor udredningsretten ikke overholdes

Anm.: Hel eller delvis suspension af udredningsretten i den samlede psykiatri påvirker andelen af forløb, hvor udredningsretten ikke er overholdt i 1. til 3. kvartal 2020. Det betyder alt andet lige, at flere forløb ikke overholdt udredningsretten i denne periode.

Kilde: Lægeforeningen på baggrund af Sundhedsdatastyrelsens data

Årsagen til, at børn og unge må vente længere på udredning, er primært manglende kapacitet i børne- og ungdomspsykiatrien. I 1. kvartal af 2022 var det i 73% af tilfældene manglende kapacitet, som medførte at ventetiden på indkaldelse til udredning var længere end 30 dage. I 2. kvartal var det i hele 84% af tilfældene årsagen til forsinket udredning.

Det kan bemærkes, at i voksenpsykiatrien er problemerne knap så store, men stadig flere oplever, at udredningsretten ikke er overholdt. I 2. kvartal af 2022 oplevede 23% af de henviste voksne, at udredningsretten ikke blev overholdt. Det svarer til 865 forløb. I 2. kvartal af 2021 var det 13%.

Det kan have alvorlige konsekvenser, hvis børn og unge ikke bliver udredt i rette tid. Selv få måneders ekstra ventetid kan give en svær forværring af et psykisk sygdomsforløb foruden, at det indvirker negativt på barnet eller den unges mulighed for at følge skole eller uddannelse og indgå i sociale fællesskaber. En undersøgelse fra VIVE¹ viser, at hurtig udredning kan give et bedre og kortede forløb og kan give en samfundsøkonomisk besparelse. Det skyldes, at en stor del af de patienter, der henvises tidligt, bliver hurtigere udredt og behandlet, og derfor har et lavere forbrug af ydelser i den regionale psykiatri såvel som almen praksis og speciallægepraksis.

Problemerne går igen i alle regioner

De voldsomme stigninger i ventetider til udredning i børne- og ungdomspsykiatrien går igen i alle fem regioner. I løbet af det seneste års tid er ventetiden til udredning steget med mere end 50% på tværs af landets regioner, men især i region Nordjylland er ventetiden eksploderet. Her venter børn og unge i gennemsnit næsten tre måneder på udredning. I Region Hovedstaden er problematikken med ventetider mindst. Men også her venter børn og unge mere end 30 dage, idet den gennemsnitlige ventetid på udredning er 42 dage. Det er en stigning i ventetid på 56% fra 1. kvartal 2021 til 2. kvartal 2022.

Udvikling i gennemsnitlige ventetider til udredning og behandling i børne- og ungdomspsykiatrien, 1. kvartal 2021 til 2. kvartal 2022, opgjort i antal dage.

Ventetid på udredning	1. kvartal 2021	2. kvartal 2021	3. kvartal 2021	4. kvartal 2021	1. kvartal 2022	2. kvartal 2022
Hovedstaden	27	29	37	29	37	42
Sjælland	27	30	30	26	33	44
Syddanmark	26	28	28	29	40	52
Midtjylland	56	59	56	57	67	76
Nordjylland	48	81	88	89	90	85

Ventetid på behandling	1. kvartal 2021	2. kvartal 2021	3. kvartal 2021	4. kvartal 2021	1. kvartal 2022	2. kvartal 2022
Hovedstaden	15	15	16	16	17	18
Sjælland	16	16	11	10	13	15
Syddanmark	11	10	13	15	26	25
Midtjylland	18	17	11	11	16	14
Nordjylland	42	33	53	56	46	36

Anm.: Hel eller delvis suspension af udredningsretten i den samlede psykiatri påvirker andelen af forløb, hvor udredningsretten ikke er overholdt i 1. til 3. kvartal 2020. Det betyder alt andet lige, at flere forløb ikke overholdt udredningsretten i denne periode.

Kilde: Lægeforeningen på baggrund af Sundhedsdatastyrelsens data

¹ Hurtig psykiatrisk udredning: Evaluering af forsøg med hurtig psykiatrisk udredning i Odense Kommune (VIVE, 2020) <https://www.vive.dk/media/pure/14734/3780104>